

Under- og en Overklasse, saa er disse Begreber saa flydende for ham, at han bruger dem paa bedste Beskub, som det passer i hans Kram i Øjeblikket, og skal vi være enige om, at Grænsen mellem disse to Klasser i alt Fald ikke kan drages paa den Maade, at Socialdemokraterne udgør den fortrykte Underklasse og alle vi andre den for Had lagte Overklasse! Var det ikke heldigere, at vi een Gang for alle kunde lade disse Betegnelser gaa ud af den Ordbog, som finder sin Anvendelse paa Vælgermøder og i lignende politiske Diskussioner? Thi ret beset passer en saadan Betegnelse saare sjælden, fordi den altid er saare vilkaarlig og altid undergivet et saa ensidigt og subjektivt Skøn, at den falder mere ind under Frasersnes Form end under Begreber, der virkelig kendetegner en tilstedeværende politisk Forskel. Heldigst var det vel, om man kunde komme helt bort fra Begreberne Over- og Underklasse; og efterhaanden som den politiske Udvikling foregaar raskere og raskere, efterhaanden som de egentlige Kropsarbejdere rejser deres Krav og ofte kommer op paa en langt højere Fortjeneste end de Mennesker, der giver sig af med aandelige Sysler, vil Pengeskellet ikke mere være det afgørende.

Der kunde da maaske blive en kulturel Forskel, men den tror jeg, Socialdemokraterne i og for sig nødig vil anerkende som den væsentligste, og det vil da naturligvis ogsaa være en Samfundsopgave at løfte Haandens Arbejdere op, saa de i kulturel Henseende kommer til at staa paa samme Trin som de fleste af dem, der nu regnes til den saakaldte Overklasse. Jeg tænker her paa Oprettelse af Efterskoler og Højskoler i Byerne for unge Mennesker, som er beskæftigede ved Haandværk, Handel eller andre Erhverv, saaledes at de kan udnytte den rigeligt tilmaalte Fritid, de faar, idet 8 Timers Arbejdsdagen jo overalt vinder mere og mere Indpas. I Holbæk har man f. Eks. fra mange Sider, ogsaa fra den saakaldte Overklasse, med Bekymring set, at unge Mennesker med forholdsvist kort Arbejdstid og en i Forhold dertil høj Løn sløser deres Fritid hen paa Steder, hvor de ikke uddanner sig hverken til gode Mennesker eller til duelige Arbejdere, ikke heller til nyttige Samfundsborgere, men hvor de øder Tid og Penge bort til Fjas og Narrestreger, om ikke til noget værre, hvad vist ogsaa ofte sker. Kunde disse unge Mennesker samles i en Del af deres Fritid

for at uddanne sig videre i deres Fag ved Erhvervelse af visse teoretiske Kundskaber, og kunde der gives dem et kulturelt Aandsindhold gennem Foredrag, Oplæsning af Digterværker og Forevisning af Billeder, saa de lærte, at Livet er andet og mere end en forbandet Trædemølle, som man skal stampe i den kortest mulige Tid for at tjene de flest mulige Penge for straks at give dem ud til Stads og Fjas eller ødelægge dem paa Beværtninger for saa igen at gaa i Trædemøllen og tjene nye Penge ind til samme Formaal, men at man kan finde ædlere og bedre Glæder, som slet ikke er saa bekostelige hverken for Pengepungen eller for Helbredet og Arbejdsevnen, saa vilde meget være vundet ikke alene for den paagældende Ungdom, men for hele Samfundet. Lige saavel som man bør forkaste en Skat paa Amatøridræt — en Skat, som nu forhaabentlig falder bort, da man fra alle Sider indser, at et Land har Brug for en legemlig sund og sportstrænet Ungdom, og at man ikke bør lægge Tilegnelsen af legemlig Færdighed Hindringer i Vejen ved en Skat, som ikke betyder noget —, lige saavel bør man ogsaa støtte og hjælpe den Ungdom, som vil udvikle sin Aand, idet ogsaa dette betinger et godt Samfund og har den allerstørste Betydning for dette. I Holbæk tænker man, som sagt, paa at rejse et Hjem for de unge, hvor de kan dygtiggøre sig i aandelig Henseende. Tanken er kommet frem fra alle Partiers Side, og der søges Støtte til den fra alle Partier, men høje Skatter, Dyrtid og Bolignød har bevirket, at man foreløbig ikke ser Udvej til at realisere Tanken. Og det er maaske godt, at et saadant Hjem ikke kommer lige straks, thi først og fremmest gælder det jo om at gøre Ungdommen interesseret for Sagen; det kan ikke hjælpe at opføre et Palads, naar man mangler den Ungdom, der skal fylde det. Men kommer der saa en vaagen og villende Ungdom, som bærer Kravet frem, maa den støttes saavel ved privat Initiativ som af Kommune og Stat, idet jeg dog forudsætter, at den Belæring, Ungdommen faar et saadant Sted, ikke gives ensidigt og i partiagitatorisk Hensigt.

Men skal man naa at faa en aandelig interesseret Ungdom, som kommer med Krav om yderligere aandelig og kulturel Udvikling, maa Grundlaget for en saadan være lagt i Skolen, og vilde der da derfor ikke være Grund til at yde den private Skole yderligere Støtte? Til den private eksamensberettigede Realskole udenfor Kø-